

Лобач-Жученко Б.Б.

Фонд № 200; од. зб. 305; 1935 - 1996.

Лобач-Жученко Борис Борисович (1899-1995) - російський і український літературознавець, педагог, правнук Марка Вовчка та О.В. Марковича.

Автографи, авторизовані машинописи. Статті і дослідження: «А.В., М.А. и Богдан Марковичи в делах III отделения и Департамента полиции» - маш. з автор. правками без закінчення (б.д.); «Василий Доманицкий и Марко Вовчок» (1969); два варіанти перекладу статті Б.Б. Лобача-Жученка «Василь Доманицкий і Марко Вовчок» Ів. Косташуком - автогр. Ів. Косташука (1960), дод. лист. Ів. Косташука до Б.Б. Лобача-Жученка (1962); «В. Доманицкий и Марко Вовчок» - варіант статті (1960); «Где бумаги, взятые Доманицким?» - початок маш. статті з автор. правками (б.д.); «Двести песен. Увлечение фольклором» - маш. (б.д.); «Д.И. Писарев и М.А. Маркович (Марко Вовчок). (Соприкасающиеся страницы биографий). Об источниках и о некоторых воспоминаниях» - ксерокоп. авториз. маш. (б.д.); «Доманицкий о Марко Вовчке» - маш. початку статті (б.д.); [ ] - ксерокоп. маш. закінчення статті (б.д.); «Из семейной переписки Марко Вовчка (по неопубликованным письмам 1871-78 гг.)» (1964); «История дружбы с Этцелем» - ксерокоп. маш. з автор. правками статті без закінчення (б.д.); «И.С. Тургенев и Марко Вовчок. К 175-летию со дня рождения Тургенева» - ксерокоп. авториз. маш. робочого варіанта (1990); «И.С. Тургенев и Марко Вовчок. К 175-летию со дня рождения Тургенева» (1993); «И.С. Тургенев и М.А. Маркович (Марко Вовчок). К 175-летию со дня рождения И.С. Тургенева» - можливо, остаточний варіант (б.д.); «Літопис життя і творчості Марка Вовчка» - маш. уривка з раннього варіанта (б.д.); «Марко Вовчок» - маш. (б.д.); «Марко Вовчок в делах III отделения» - маш. з автор.

правками (1963); «Марко Вовчок в секретных документах царской охранки» (1962); «Марко Вовчок и А.В. и Е.К. Станкевичи (Новые материалы)» - маш. (1967); «Марко Вовчок и И.С. Тургенев. (О некоторых живучих ошибках и неизвестных биографических фактах)» - друк (1983); «Марко Вовчок і П.Л. Лавров. (На матеріалах невідомих листів письменниці)» - друк (1979); «Марко Вовчок и III отделение» (1962); «Марко Вовчок и Ф.В. Чижов» - маш. (1963); «Марко Вовчок на Западной Украине» - маш. з автор. правками (б.д.); «Марко Вовчок на Кавказе. По следам семейного архива. Издание второе, дополненное. Книжное издательство «Эльбрус» Нальчик - 1990» - маш. уривки (б.д.); «Марко Вовчок о своих современниках. (Из неопубликованных писем)» - друк (1963); «Марко Вовчок по справкам III отделения» (1964); «О Марко Вовчок» - маш. уривків варіанта тексту (б.д.); «О Марко Вовчок» - ксерокоп. маш. уривка варіанта тексту (б.д.); «О чем говорит фотография» - маш. з автор. правками початку статті (1963); «Парижские друзья Марко Вовчка (Новые материалы)» (1965); «Произведения Марко Вовчок в царской цензуре» - початок наук. дослідження (б.д.); «Проказы бывалого человека. (Из малороссийских народных рассказов)» - маш. (1965); «Саратовское издание Полного собрания сочинений» - маш. з автор. правками двох варіантів статті (б.д.); стаття про Марка Вовчка у справах III відділення та поліції. - маш. (1963); «Судьба архива Марко Вовчок. (Из записок о «Малоизвестных страницах жизни и творчества Марко Вовчок)» (1959-1960); «Т.Г. Шевченко и Марко Вовчок в переписке В. Аксаковой и М. Карташевской» - маш. з автор. правками (1984).

До біографії Марка Вовчка: «Бредовые измышления разных шелемехов и ошибки и домыслы о Марко Вовчок» - у папці такі матеріали: 1) виписка з «Литературной энциклопедии», 1932 р., автор. Б.Б. Лобача-Жученка, 2) лист С Реп'яха до Б.Б. Лобача-Жученка - авториз. маш. (1984), 3) копія листа Б.Б. Лобача-Жученка до С Реп'яха - маш. (1984), листи М. Бор

[] до Б.Б. Лобача-Жученка - автогр. 3 (1983), 4) І.А. Шелемех. Матеріали, що стосуються Марка Вовчка - маш. з автор. правками, 5) листи І.А. Шелемеха до директора музею Марка Вовчка у Нальчику - автогр. 2 (1983), 6) А.Вардалахос «Поборник воли...», замітка у «Литературной России» - ксерокоп. друку (1988); до біографії Марка Вовчка - уривки маш. з автор. правками та маш. (б.д.); «Марко Вовчок в Ирпине» - маш. замальовки (1983); «О Марко Вовчок (оглавление)» - маш. з автор. правками (б.д.); початок біографічного дослідження - маш. (б.д.); родовід нащадків Марка Вовчка (1971); уривок дослідження про вивчення життя і творчості Марка Вовчка В.М. Доманицьким - маш. з автор. правками (б.д.).

Бібліографія Марка Вовчка: бібліографічні замітки про переклад Марком Вовчком роману Ермана-Шатріана «Історія селянина» та ін. (б.д.); бібліографічні нотатки (б.д.); бібліографічні та інші нотатки про Марка Вовчка та її оточення, епоху (б.д.); «Бібліографія Марка Вовчка» - друк (б.д.); «Библиография Марка Вовчка. План книги» (1968); виписка з хроніки ЛНВ, 1904, т. 27, кн. 9, с 180 за підписом «В» - автогр. А.М. Полотай (б.д.); «Краткая библиография украинских народных рассказов» - маш. з автор. правками (б.д.); «Предшествующие издания собраний сочинений» - маш. уривка дослідження (б.д.); «Сочинения Марка Вовчка. С.Петербург. Том 1, 1867. Том 2, 1870. Том 3, 1873» - маш. змісту і короткої характеристики 3-томного видання (б.д.); список публікацій в «Саратовском дневнике» перекладів з української, польської мов, матеріалів, що стосуються літературного життя України тощо (1893-1896) - маш. (б.д.); «Украинские народные рассказы» 1858-1906 - маш. з автор. правками списку видань різними мовами (б.д.).

Робочі зошити: №№ 1 - 5 (б.д.), № 6 (1961-1962), № 7 (1961-1962), № 8 (1962), № 9 (1963), № 10 (1962-1963), № 11 (1963-1964), № 12 (1963-1965), № 13 (1964-1965), № 14 (1965), №№ 15, 16 (1966), № 17 (1966-1967), № 18 (1966-1968), № 19 (1967), № [20] (1967-1968), № 21 (1968-1970), № 22 (1968-

1972), № 23 (1972-1974), робочий зошит без номера (1975-1978), № 26 (1976-1981).

Виписки та підготовчі матеріали: виписки з листа О.В. Марковича, 1854 р. - маш. (б.д.) та з листів М.Д. Лобача-Жученка до О.К. Дорошкевича (б.д.); замітки про розгляд цензурою творів Марка Вовчка (б.д.); кінець копії листа О.В. Марковича та коментар до нього - маш. (б.д.); «К статтю о «Колоколе» - маш. виписки (б.д.); «Материалы к Комитету грамотности» - маш. з автор. правками (б.д.); «Переписка Марка Вовчка» - маш. проекту та авториз. маш. (б.д.); «Петербургский Комитет грамотности и общественное движение и литература Украины в 1861-1863 г.», дод. списки «Учредители Петербургского Комитета грамотности» та «Члены-корреспонденты СПб Комитета грамотности 1861-1863» - маш. з автор. правками (б.д.); «Петербургский Комитет грамотности и III отделение» - маш. виписки з автор. правками (б.д.); «Примечания» до російського видання оповідань Марка Вовчка «Сестра», «Козачка», «Чумак», «Одарка», «Чары», «Сон», «Горпина», «Выкуп», «Свекровь», «Отец Андрей», «Максим Гримач», «Данило Гурч» - маш. (б.д.); Шарль-Ноель Мартен. «Любовницы Жюль Верна». 1980 - маш. виписки зі статті з правками Б.Б. Лобача-Жученка (б.д.).

Довідкові матеріали: «Автографы писем М.А. Маркович (Марко Вовчок), передаваемые Б.Б. Лобачом-Жученко в Институт им. Тараса Шевченко» - маш. список (б.д.); «Алфавит по именам и «отчествам» оточення Марка Вовчка - автогр., маш. (б.д.); «Даты воскресений с 1800 по 1917 г. по старому стилю», таблиця (1971); «Движение рукописей или «Невидимые миру слезы» - зошит (1962-1989); «ж. Переводы лучших иностранных писателей. Переводчицы» - автогр. та маш. списку (б.д.); опис і розташування власного архиву - маш. і автогр. (б.д.); список осіб, яким було розіслано «Літопис життя і творчості Марка Вовчка» - автогр. і маш. (1970); схема руху архівних матеріалів Марка Вовчка (б.д.); «Указатель упоминаемых имен

и названий периодических изданий», «Указатель упоминаемых произведений Марко Вовчок» - ксерокоп. маш. з автор. правками (б.д.); «ЦГОР - путеводитель по делам» - маш. (б.д.).

Записники, сторінки із щоденника, спогади: блокнот із записами, пов'язаними з підготовкою до плавання, дорожніми нотатками (Химки-Одеса) (1958); блокнот, в якому є записи, що стосуються Марка Вовчка (б.д.); «На перехрестках судьбы», спогади - друк, верстка (1990); «О товариществе», спогади, роздуми - маш. з автор. правками (б.д.); «О товариществе» - ксерокоп. друку супроводжується статтею О. Іванова «Патриарх ветра» до 90-річчя Б.Б. Лобача-Жученка (1989); сторінки із щоденника, спогади - автогр. і маш. копія (1976, 1984).

Листи Б.Б. Лобача-Жученка до різних осіб: до П.Г. [Баб'яка] - маш. копія (1970), бібліотек України і Росії - маш. (б.д.), С. Бонье де ля Шапель - рукоп. і маш. копії (1960), фототелеграма до Є.П. Брандіса (б.д.), Н.О. Вишневіч 33 (1972 - 1993); Володимира Федоровича [] - маш. копія (1984), Р.В. Горбовець 32 (1965 - 1991, б.д.), Р.В. Горбовець і В.В. Лисенко 42 (1964 - 1970, б.д.), Миколи Петровича [Гуменюка] - маш. копія з автор. правками (1968), М.П. Гуменюка і П.Г. Баб'яка - маш. копія (1965), М.Г. Жулинського (1986), Н.Є. Крутікової 20 (1968 - 1988), І. [Т. Купріянова] (1975), О.Я. Лисенка 2 (1970, 1972), В.В. Лисенко 188 (1965-1977, б.д.), О.О. Лисенко (1962), редакції «Литературной газеты» у відділ «Реплика читателя» - маш. копія (1977), Ж.Т. Ляхової 11 (1984 - 1994, б. д.), М.О. Мороза - маш. копія (1969), Олександрі Миколаївни [] - маш. копія (1988), А.М. Полотай 196 (1966-1994, б. д.); Тетяни Сергіївни [] - маш. копія (1991), О.Б. [Федорової] - маш. копія (1982), невстан. особи (1976).

Листи різних осіб до Б.Б. Лобача-Жученка: від В.І. Анікеєвої (1969), П.С. Богомолової і Л.Н. Гроздової (1968), Р.В. Горбовець і В.В. Лисенко 3 (1968, б.д.), З.А. Івашкевич (1969), О. Котлярєвського (1968), Н.Є. Крутікової (1972), О.П. Куща (1966), В.В. Лисенко (б.д.), М.О. Мороза 2 (1969), Л.І. Немирович-Данченко 20 (1935), М. Нечиталюка (1961), Одеської державної

наукової бібліотеки ім. О.М. Горького - маш. (1969), Олександра М [] (1960), Н.В. Ткаченко і Л.А. Нікуліної (1968), Л.П. Чорної (Лебідь) (1982), Шевельової 2 (1969).

Листування інших осіб: Є.П. Брандіса до Р.В. Горбовець і В.В. Лисенко 2 (1970, б.д.), до В.В. Лисенко 13 (1969-1977, б.д.); О.І. Гончара до Центрального Державного Історичного Архіву у м. Ленінграді - маш. (1970); Р.В. Горбовець до [редакції журналу «Радянське літературознавство»] (б.д.); Р.В. Горбовець і В.В. Лисенко до редакції журналу «Радянське літературознавство» (б.д.); фірми Етцеля до Б.О. Марковича (1900-1901) - маш. копії 3 (б.д.); В.В. Лисенко до [редакції журналу «Радянське літературознавство»] (б.д.); М.О. [Лобач-Жученко] (дружина Б.Б. Лобача-Жученка) до Р.В. Горбовець і В.В. Лисенко 3 (1969), до В.В. Лисенко (1969); В.В. Минаєва до Р.В. Горбовець і В.В. Лисенко (1967).

Матеріали інших авторів: Ф.М. Борщевський «Марко Вовчок, Богдан Маркович і «Товариство друзів» - друк, стаття (1977); «A propos du séjour de Gules Verne en Suisse Contribution aux recherches». «По поводу пребывания Жюль Верна в Швейцарии. Дополнения к разысканиям» (Бюллетень Жюль Верновского общества (Париж), № 65, 1-й триместр, 1983)» - друк, рукопис (1983); М.В. Гоголь. «Петербургские повести». Книжка ілюстрована художником В.М. Горяєвим (чоловік дочки Б.Б. Лобача-Жученка Таїсії Борисівни) - друк (1969); Жан Мішель Марго. «Жюль Верн и Швейцария. Пребывание (пребывания) Жюль Верна в Швейцарии» - маш. статті (1979); матеріали, присвячені 60-річчю художника В.М. Горяєва - друк, газетні вирізки (1970); К. Прохоренко. «Блуждающая звезда. Драматическая поэма в двух действиях с прологом и эпилогом». Переклад з української В. Кона. Дод. «Кость Прохоренко. Биографическая справка та «Відгук на драматичну поему Костя Прохоренка «Мандрівна зоря» Олексі Засенка (1982 - 1985), «В постійній напрузі. Борису Борисовичу Лобач-Жученку» - вірш (1990).

Про Б.Б. Лобача-Жученка: С.А. Гальченко. «Він працював на благо України. Слово про легендарного Бебе» - ксерокопія друку статті (1996); Р.В. Горбовець. Два варіанти статті про Б.Б. Лобача-Жученка для УЛЕ - маш. з автор. правками (б.д.); [М. Зимомря.] «Живительная правда времени (Слово о Б.Б. Лобаче-Жученко)» - маш. (б.д.); М. Зимомря. «О Марко Вовчок. Воспоминания, поиски, находки от Б.Б. Лобача-Жученко. Киев, 1987» - друк рецензія (1990); Віктор Конецький. «Ушел старейший моряк России». Некролог - друк. (1995); Н.Є. Крутікова. «Отзыв на рукопись Б.Б. Лобача-Жученко «И.С. Тургенев и М.А. Маркович (Марко Вовчок) к 175-летию со дня рождения Тургенева. (6,5 автор. л.)». (1992); Н. Над'ярних. «Рецензия на рукопись Б.Б. Лобача-Жученко «Марко Вовчок на Кавказе», книжное издательство «Эльбрус», Нальчик» - маш. (б.д.); Тетяна Никитюк. «Життя прожити... Борису Лобачеві-Жученку - 90» - друк статті (1989); Н.С. Нікітіна. «Рецензия на рукопись: Б.Б. Лобач-Жученко. Тургенев и Марко Вовчок. Объем - ок. 7 авт. л.» (1991); Патрик Уоддингтон. «Б.Б. Лобач-Жученко. О Марко Вовчок. Воспоминания, поиски, находки. Киев, «Днипро», 1987» - маш. рецензії, переклад з англ. М.І. Перпер (1988); [] бібліографія публікацій Б.Б. Лобача-Жученка, присвячених Марку Вовчку, та про Б.Б. Лобача-Жученка - рукоп. і маш. з правками (б.д.); []. «Рецензия на рукопись Б.Б. Лобача-Жученко «Летопись жизни и творчества Марко Вовчок» - маш. (1967).

Автобіографічні матеріали і матеріали до біографії: «Записки о жизни и приключениях яхтенного капитана Лобач-Жученко, составленные им самим с присовокуплением писем, вахтенных журналов, воспоминаний друзей и некоторых забавных эпизодов из его биографии...» - початок маш. з автор. правками (б.д.), дод. «Проект 1957 года. Эпитафия (надгробная надпись) на могиле Б.Б. Лобач-Жученко»; «Записки последнего гардемарина». Уривок з книжки з такою ж назвою. Вступне слово до публікації «Последний гардемарин Морского корпуса»

А. Кришталя - друк з правками Б.Б. Лобача-Жученка (1992); «О фантастах. Из серии ЖОП - «Жизнь обыкновенных писателей» - маш. з автор. правками (1963); []. «Льготы и привилегии Особым Почетным Гражданам Города Киева. Лобачу-Жученко Б.Б. и Лобач-Жученко М.А.» [Жарт] - маш. з правками Р.В. Горбовець (б.д.); родовід нащадків Марка Вовчка (1971); заповіт Б.Б. Лобача-Жученка - ксерокоп. (1992).

Матеріали морської подорожі: довідки на ім'я Р.В. Горбовець та В.В. Лисенко. [Жарт] (1966); карта морської подорожі (б.д.); «Приказ по личному составу яхты ЦВСК ВМФ «Ленинград», дод. «Краткий яхтенный словарь морских терминов и выражений. (Учебное пособие для юнг и матросов 2-й статьи)» [Жарт] (1965); «Судовая роль». Документ (б.д.); «Яхта «Ленинград». Для черновых записей на вахте» (б.д.); [], В.В. Лисенко. Жартівливі матеріали, що стосуються морської подорожі - автогр. В.В. Лисенко, маш., рукопис (б.д.); []. «Прощай, Духну! (Музыкально-уникальный водевиль с переодеваниями)» - автогр. [В.В. Лисенко] без закінчення (б.д.).

Різне: Championnats internationaux de France dragons et 5 m. 50 y. i coupe des Ples D'or-finns 7 an 18 avril 1968 hyeres, дод. 2 заявки на участь у чемпіонатах - друк (б.д.); «Фонд мирового права. Цели и задачи». «World Law Fund 11 West 42 nd Street New York, N.Y. 10036», дод. «Сопроводительная записка» та «Список должностных лиц Института и Фонда» - маш. (1966).

Іконографія: Б.Б. Лобач-Жученко - фотопортрети (1986); групові фото (члени родини Б.Б. Лобача-Жученка, Оксана Іваненко, Н.Є. Крутікова та ін. особи). 9 (1959 - 1989, б. д.); фотографії зі святкування 75-річчя Б.Б. Лобача-Жученка 18 (1974); фотографії Р.В. Горбовець, В.В. Лисенко, Б.І. Федорова та ін. осіб 6 (1974, б. д.); видові фото 4 (1966, б. д.) та ін. матеріали.

Лілія Гурєва